

Vzhledem k posláni jednotek Armády České republiky zařazených do koaličních sil je účelné seznámit se se širším rámcem, v němž jsou speciální operace podporovány informačními operacemi a s tím, jak je tato podpora organizována. Výklad podává pplk. Bradley Bloom ve svém článku „Information Operations in Support of Special Operations“ Military Review č. 1/2004. Zkráceno.

Informační operace je definována jako integrované použití možností elektronického boje, operací proti počítačovým sítím, psychologických operací, vojenského klamání a operační bezpečnosti k ovlivňování, narušování, znemožňování anebo ovládnutí rozhodovacích procesů protivníka, a to při současné ochraně procesů vlastních. Ve prospěch informačních operací působí fyzická bezpečnost, informační zabezpečení, obranné zpravodajství a fyzický útok. S informačními operacemi úzce souvisejí operace orgánů pro civilní záležitosti a civilně-vojenské operace.

Informační operace plní tyto důležité funkce:

- ❑ odstrašovat, omezovat, odrazovat a usměrňovat protivníka, a tím narušovat jednotu jeho velení a jeho záměry, a to při zachování vlastního velení a záměru,
- ❑ chránit vlastní plány a zmařit plány protivníka, což umožní soustředit účinky pro dosažení maximální výhody, zatímco protivník spotřebuje svoje prostředky s malým účinkem,
- ❑ ovládnout spojení a sítě protivníka, a to při ochraně vlastního spojení a vlastních sítí, a tím ochromit možnost protivníka řídit organizovanou obranu a zachovat účinné velení vlastních sil.

Zvýšené operační tempo **sil pro speciální operace** a změněná úloha Velitelství speciálních operací USA zesílily úlohu dokonalé a soustavné podpory speciálních operací informačními operacemi. Správně koordinované a vedené informační operace mohou zachovat omezené prostředky, snížit operační riziko a významně podpořit splnění úkolu silami pro speciální operace.

Ačkoli síly pro speciální operace byly informačními operacemi podporovány s úspěchem zvláště v Afghánistánu a Iráku, nejsou informační operace plně integrovány do štábní organizace a do plánování a plnění úkolů zvláště na taktickém stupni. Pro zvýšení účinnosti podpory speciálních operací informačními operacemi musejí orgány speciálních operací ujasnit organizační požadavky a odpovědnosti, vytvořit možnosti pro plánování informačních operací a zavést proces řízení informačních operací do operačních velitelství.

Informační operace mohou při vhodné integraci usnadnit speciální operace a zvýšit jejich účinnost na všech stupních.

Na strategickém stupni může podpora speciálních operací informačními operacemi zahrnovat na úkol zaměřenou podporu jinými vládními orgány, podporu politických rozhodnutí,

prvky regionální bezpečnosti, programy spolupráce a podporu informačními operacemi vedenými koaličními partnery. Společná skupina pro speciální operace může mít prospěch z informační operace vedené společnou úkolovou skupinou pro informační operace nadřízeného stupně a ze sekundárních účinků jiných koaličních operací proti nepřátelským silám a obyvatelstvu ve společném prostoru speciálních operací. Tyto akce významně ovlivňují operační prostředí sil pro speciální operace a při správném vedení mohou napomoci k dosažení cílů stanovených velitelem.

Velitelství sil pro speciální operace **operačního stupně** je klíčovým článkem při plánování a koordinaci podpory speciálních operací informačními operacemi. Za integraci informačních operací pro podporu speciálních operací bude odpovídat velitel speciálních operací na válčišti.

Informační operace mohou významně podpořit splnění úkolu sil pro speciální operace cílenými a koordinovanými **taktickými akcemi**. Je možno používat operační bezpečnosti, klamání a informačního zabezpečení k ochraně zámyslu, účelu, času a místa operace, zatímco psychologické operace působí na protivníka, oslabují jeho morálku a utvrzují jeho názor o nevyhnutelnosti porážky.

Během akcí proti cíli orgány elektronického boje a orgány působící proti počítačovým sítím izolují nepřátelské systémy velení, spojení, počítačů a průzkumu, aby zabránily výstraze anebo výzvám k vyslání posil, zatímco taktické psychologické operace odstrašují obyvatelstvo od zásahů a taktické klamání odpoutává pozornost anebo akci protivníka. **Po ukončení operace** orgány pro psychologické operace, pro civilní záležitosti a pro veřejné záležitosti využijí úspěchu operace pro získání podpory lidu pro cíle svého vedení a pro omezení volnosti jednání protivníka.

Pro zvýšení této úrovně integrace velitelé zařadí úkoly informačních operací do tabulky taktické součinnosti. K tomu je nezbytná **skupina pro plánování informačních operací** vybavená potřebnými znalostmi a prostředky pro spolupráci s jinými velitelstvími a podpůrnými organizacemi.

Velitelství speciálních operací na válčišti **v míru** plánuje speciální operace a zpravidla si ponechává operační řízení sil pro speciální operace zasazených do bezpečnostních akcí a do spolupráce na válčišti.

Velitelství speciálních operací na válčišti **během zasazení** může působit jako řídicí článek samostatné spojené skupiny pro speciální operace, jako spojená skupina pro speciální operace podřízená spojené úkolové skupině, nebo jako složka pro speciální operace v rámci kombinovaných sil.

Za války proti terorismu může velitelství speciálních operací na válčišti působit také jako předstunutý prvek velení.

Ať plní velitelství speciálních operací na válčišti jakoukoli úlohu, jsou přiděleni vycvičených **plánovačů pro informační operace** a zavedení standardních procesů integrace informačních operací důležité, aby bylo dosaženo maximální podpory speciálních operací informačními operacemi. Důležité faktory jsou:

- ❑ stanovení specifických operačních požadavků na informační operace,
- ❑ přidělení vhodného stálého a posilového personálu pro splnění těchto požadavků,
- ❑ vytvoření štábní organizace a stálých operačních postupů pro plynulou koordinaci podpory informačními operacemi.

Operační požadavky na velitelství speciálních operací v míru jsou:

- ❑ zpracovávat anebo upřesňovat plány zasazení, operační plány a plány pro podporu úkolů na válčišti,
- ❑ plánovat a vykonávat tu část plánu bezpečnosti a spolupráce na válčišti, která se týká sil pro speciální operace,
- ❑ předkládat nadřízenému velitelství návrhy na zasazení sil.

Stanovení a plnění základních úkolů informačních operací v míru zvyšuje kvalitu plánování a vytváří také důležité vztahy, které zvýší výkonnost za války. Aktivní **mírový plán informačních operací**, zaměřený na ovlivňování klíčových protivníků, může příznivě ovlivňovat operační prostředí a zmenšovat možnost vzniku krizí.

Účelnou **metodou**, kterou může velitelství speciálních operací na válčišti použít pro splnění mírových požadavků na plánování informačních operací, je vytvořit stálou skupinu personálu ovládajícího psychologické operace, elektronický boj, operace proti počítačovým sítím, zpravodajství týkající se informačních operací, podřízenou zpravodajskému oddělení. Ačkoli zpravodajství není základní oblastí působení informačních operací, získávání a analýza dat týkajících se informačních operací vyžadují speciální školení a zkušenost v analýze faktorů týkajících se sítí a lidských faktorů. Tato skupina bude důležitou součástí společné plánovací skupiny velitelství speciálních operací na válčišti.

Během **operací při zasazení** se značně rozšíří funkce velitelství speciálních operací na válčišti. Kromě toho, že budou zachovány mírové odpovědnosti a znalost situace na válčišti, velitelství speciálních operací na válčišti často vytvoří počáteční jádro spojené úkolové skupiny pro speciální operace a v této úloze bude odpovědné za tyto funkce:

- ❑ sledování průběhu bitvy,
- ❑ hodnocení možnosti vedení speciálních operací operačního stupně,
- ❑ předběžná analýza úkolů,
- ❑ ukládání úkolů podřízeným,
- ❑ zpracování rozkazů a nařízení,
- ❑ revize a schvalování plánů podřízených pro zasazení,
- ❑ udržování vertikálního a horizontálního styku,
- ❑ předcházení a řešení sporných otázek a revize plánů podpory,
- ❑ udávání cílů a plánování paleb,
- ❑ hodnocení boje a zavádění zpětné vazby,
- ❑ zpracování budoucích plánů.

Skupina pro informační operace sil pro speciální operace je odpovědná za **integraci operace** do plánu společné úkolové skupiny nebo do plánu informačních operací na válčišti.

Potřeby vedení informačních operací ovlivňují také jiné situační faktory jako

- ❑ operační situace (zeměpisné a politické podmínky a pravidla zasazení),
- ❑ nepřátelské možnosti (struktura velení a zbraňové systémy),
- ❑ složení vlastních sil (společná úkolová skupina s příslušnými podpůrnými velitelstvími, počet podřízených úkolových skupin pro speciální operace, koaliční partneři, způsob jakým vede boj nadřízené velitelství).

Každá skupina pro speciální operace by v míru měla mít vhodného koordinátora speciálních operací, který musí mít rozsáhlé znalosti možností informačních operací pro podporu speciálních operací a být vyškolen jako **plánovač informačních operací**. Charakteristiky úkolu určují, jaké dovednosti pro plánování informačních operací jsou důležité k plnění taktického úkolu. Složka sil pro speciální operace může od nadřízeného velitelství vyžádat podpůrné skupiny pro informační operace.

Základní odpovědnosti taktického plánovače informačních operací u sil pro speciální operace jsou všeobecně tyto:

- a) analýza úkolu ke zjištění požadovaných účinků informační operace,
- b) předběžná podpora a požadavky na volbu cílů,
- c) upřesnění průběhu akce,
- d) odborné posouzení informačních operací pro velitele.

Výsledkem práce plánovače informačních operací, předkládaným velitelství skupiny pro speciální operace, je požadavek na podporu informačními operacemi, který plánovači informačních operací tohoto velitelství poslouží při zpracování určitých akcí a přidělení prostředků. Jakmile skupina pro informační operace nadřízeného velitelství přidělí prostředky, podřízená skupina pro informační operace sil pro speciální operace uskuteční konečnou koordinaci a zařadí připravovanou akci do taktické tabulky součinnosti.

Orgány sil pro speciální operace musejí maximalizovat prostředky a možnosti pro informační operace na operační úrovni jak v míru, tak při zasazení, aby byla posílena účinná podpora speciálních operací informačními operacemi.

(nas)

Politika může pokračovat; válka nesmí. Tím není řečeno, že role válečníka je skončena. Světové společenství potřebuje více než kdy jindy kvalifikované a disciplinované válečníky, kteří jsou připraveni dát se do služeb své vlády. Takoví válečníci musejí být po právu chápáni jako obránci civilizace, nikoliv její nepřátelé. Způsob, jakým bojují za civilizaci (proti etnickým fanatikům, lokálním vojenským diktátorům, ideologickým radikálům, obyčejným drancovníkům a organizovaným mezinárodním zločincům), nes lze odvodit jen ze samotného západního modelu válečnictví. Budoucí míroví dozorcí a mírotvůrci se mají hodně co učit od alternativních vojenských kultur, nejenom orientálních, ale také od kultur primitivního světa.

John Keegan: Historie válečnictví
Beta-Dobrovský, Ševčík
Praha - Plzeň 2004